

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه سوم اسفند ماه ۱۳۲۰

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - شور لایحه جلوگیری از احتکار

۳ - موقع و... روز... و... و... و...

مجلس يك ساعت پیش از ظهر بر ریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید.

صورت مجلس پنجشنبه ۳۰ بهمن ماه را آقای طوسی (منشی) خواندند.

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟
 روحی - بنده عرض دارم .
 رئیس - بفرمائید .

روحی - در اظهاراتی که بنده نسبت به تعدیل مال الاجاره در جلسه پیش کردم معلوم شد سوء تعبیر شده است . بنده عرض کردم بالایحه پیشنهادی دولت مخالف بوده و موافقم لازم هم هست ولی دو فوریت آن را با وضعیت امروزه مناسب نمی بینم زیرا بهتر است اگر دولت کاری دارد باید قبلاً با ایندگان را سابقه بدهد و ابتدا بساکن يك لایحه را بیاورد به مجلس و

اگر مخالفتی کرده ام در اطراف فوریت لایحه بوده است و خواستم از این سوء تعبیر جلوگیری شود .

رئیس - اصلاح میشود . صورت مجلس تصویب شد .

۲ - شور لایحه جلوگیری از احتکار

رئیس - شور لایحه جلوگیری از احتکار مطرح است .

(مقدمه لایحه بشرح آتی خوانده شد)

گزارش از کمیسیون قوانین دادگستری به مجلس شورای ملی

کمیسیون قوانین دادگستری بشانکه کمیسیون

بازرگانی لایحه شماره ۸۶۰۵ ح ۴۳۶۶۹ دولت راجع

(تاریخ قانون ۸ آذر ۱۳۰۵)

این مذاکرات مشروح بیست و هفتمین جلسه از دوره سیزدهم قانون گذاری

اداره ثبت نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : توابت - صفوی - مزین احمدی - صدر - یون اسفندیاری - خواجه اوری - مهدب - جلالی - مزین اوامی -

دکتر ادهم - آصف - صادق زبیری - مسعودی - عدل ،

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : انوش - مسعودی خراسانی - هوار - اکبر - شیرازی - خسرو شاهی - پارسا - نصرتیان ،

جلاو گیری از احتکار را با حضور آقایان وزیران دادگستری و دارائی و بازرگانی و پیشه و هنر و بهداشتی در جلسات عدیده تحت شور و مذاقه قرار داده پس از توضیحات مفصالی که در اطراف هر يك از مواد آن داده شد بالنتیجه با مواد زیر موافقت حاصل شده اینك گزارش آن برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میشود.

رئیس - لایحه طبع شده و باطلاع آقایان رسیده است. مذاکره در کلیات است. آقای هاشمی: ...
جلاو گیری از احتکار موافقت نهایت تا تشخیص اجرا کنندگان این قانون را در خارج از مرکز ندهم نمیتوانم اظهار موافقت کنم برای اینکه عیب اکثر قوانین ما این است که بیشتر مناسبت آن با محیط مرکز ملاحظه میشود. قانون در محیط مرکز باشد مفهوم می دارد بولایات که میرود يك مفهوم دیگر پیدا می کند بقصبات و دهات که میرسد بکلی قضیه معکوس میشود مجریان قانون مردمان بی تجربه هستند یعنی همان اشخاص و همان مأمورینی میباشند که در سنوات قبل سهم بزرگی نسبت بانقطاع و جدا کردن ملت از دولت داشته اند مالیات بر درآمد در محیط مرکز نظر بخوبی مجریان (اینکه عرض میکنم واقعا عقیده دارم چون ولایات و دهات و قصبات را دیده ام مقایسه میکنم می بینم مأمورین مرکز خیلی خوبند) اگر هم کسی شکایت داشته باشد رسیدگی میشود ولی در قراء و قصبات و در اقصی نقاط مملکت که میرود مأمورین مزاحمت برای مردم فراهم میکنند و در آنجا معاملات خصمانه با مردم میشود و يك معاملات میسر و کارهایی میگردند که شایسته نیست در يك مقام رسمی گفته شود که آن کارها موجب انقطاع دولت از ملت و ملت از دولت شده است اگر قانون جلاو گیری از احتکار بیک صورت سریعتر و سری نری آمده بود و فوری گذشته بود و فوری اجرا شده بود البته معتمد که نتیجه اش بهتر از این بود که حالا چندین روز است مطرح است و همه مطلع شدند و بالطبع يك نقل و انتقالی و يك تفریط هائی خواهد شد از طرفی

متحیرم از سر زمین ایران که مثل اعلائی نوع پروری و نوع دوستی بوده و همه میدانند در متون نواریخ که فلان پادشاه ما قبل تاریخ ایران در قرون سالفه هنگامی که قحطی سر تا سر مملکت را فرا گرفت دستور داد يك روز اغذیاء تغذیه کنند و یکروز روزه بگیرند و غذای خود را بفقرا و ضعیف بدهند و این امر اجرا شد و بدین ترتیب مردم مملکت از سختی رهایی یافتند این بود شیوه زمامداران گذشته ایران از طرفی چون قوانینی که وضع میشود معرف روح يك قوم و توده است امروز هم مجبور میشویم در همان جامعه قانون سختی برای جلاو گیری از احتکار از مجلس بگذرانیم علاجی هم نیست امیدواریم که این محترمین ایرانی الاصل نباشند و الا بسیار ناگوار است که ایرانی باشند و داروی امرانس را مثلاً سر ضد دیفتری را احتکار کنند و در جائیکه می بینند بچه های نوع ایشان از مرگ و بیماری از بین میروند اینها هیچ نرمی نکنند بنده زیاد نمیخواهم تصدیع بدهم منظورم این بود که وضع مجریان این قانون را از امروز پیش بینی کنند بعقیده من چون جزو اشخاصی نیستم که متکیونند باید همچو شود یا همچو شود من آنچه بنظر قاصر خودم میرسد عرض میکنم بیشتر امیدواریم از این قانون بجزو امردانی است که محض احتیاط علاوه بر مازاد خودشان آذوقه تهیه کرده اند از دست اینها مقداری خارج شود و بدست دولت بیفتد والا در موضوع جلاو گیری از احتکار اول بایستی جلوی سرحدات را گرفت که آنهم کار مشکلی است و در عین حال که تصدیق داریم این کار مشکلی است که نگذارند آذوقه از سرحدات خارج بشود باید این اقدام را سریعاً بنمایند.

نائباً در موضوع اجرای این قانون باید نتیجه را در موقع ضبط حاصل بگیریم که مثل پارسال اکثر غله و جنس مورد احتیاج عموم را انبار نکنند برای پانزدهم فروردین در بعضی نقاط گرمسیر ایران موقع درو جو و بعضی مواد خوراکی است از حالا باید در نظر گرفت بعقیده بنده پنججاه نفر مهمترین مأمورین که در طول سنوات یعنی بدست نشی سال مراتب نوع پروری آنها محرز شده اینها را مأمور اجرای این

قون فرارند هند امروز در طرف بدست روز بدست و پنج روز سی روز میشود تمام ایران را سیر کرد اینها بروند با هربانی و از راه سایر مساعدت اشخاص را جلب کنند اینها بروند و اشکار را آنچه دهند تا موقع ضبط حاصل بشود و الا اگر بنا باشد همان اشخاص سابق در دهات و قصبات بروند و همان اشخاص مجری این قانون باشند هیچ نتیجه گرفته نمیشود شاید مورد صدق هم باشد. یکی دیگر وضع زراعت ایران است در اکثر جاها يك نوع نیست یعنی زراعت ما در طول این سنوات متحد الشکل نشده و بمعنای حقیقتش هم نمیشود برای اینکه مملکت ما دارای مناطق مختلفه است و شاید دو نلت مملکت ایران آب زراعتی آنها از فنوات باشد و اینها همیشه اصلاح لازم دارد در اول خرمن معمول همه جا این است که برای يك کردن فنوات که رکن اعظم کار فلاحستان است جنس مجزی و منها میکنند و در انبارها میگذارند بنده اطلاع دارم در بعضی جاها آن جنس را هم باسم انبار کردن اعمال برده اند مقنی بکه با اصطلاح آنها را چاخو یا که کین میگویند و اگر سر قنات ایره هم عوض جنس بسازندند کار نمیکند مثل عملجاتی که در راه ها کار میکنند بالاخره پول را در بیابان نمیتوانند بخورند آرد و جنس لازم دارند که رفع احتیاج کنند اینها را بطور کلی در نظر بگیرند تا طرز عمل و اجرا درست باشد بنده با اصل قانون مخالف نیستم بشرط اینکه بدانی مجریان قانون کیانند و الا در دوره های استبداد هم آنها که تخطی میکردند بمواد غذائی مردم امرا حکام و سلاطین آنها را با نهایت سختی مجازات میکردند و نباید متمدن امروز هم عذر اینها را می پذیرد و نمیگوید کار بدی کرده اند این بود عرض بنده.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده. دکتر ملک زاده - بنده اول بگویم که يك عده زیادی از آقایان که با این لایحه مخالفند اسامی خودشان را در این لایحه نوشته اند و بنده هم مطالبی داشتم که خواستم بعرض مجلس برسانم این لایحه حقیقه تماس با زندگی عمومی دارد و در این سنوات اخیر کمتر لایحه من دیدم که در اطراف آن

باندازه این لایحه در خارج بحث شده باشد و اظهار علاقه مندی شده باشد این است که بعقیده بنده ارزش دارد که در مجلس حقیقه وضعی روشن شود. مطالبی آقای هاشمی در طرز اجرای قانون فرمودند من يك فلسفه بنظر آمد و آن فلسفه این بود که دولت این قانون را آورده است در مجلس برای جلاو گیری از تعدی و تجاوز و مخالفین هم مخالفشان با این قانون از نظر تعدی و تجاوز است و بنده معاف و ساده آنچه استنباط کرده ام فلسفه اش در این دو تن بوده مونسکو که یکی از علمداران آزادی بشر است در کتابی مینویسد هر حکومت را يك فنر یا يك موتور می باشد که عمر کمی دارد که آن حکومت را میگرداند حکومت استبدادی را مینویسد عمر کش و حش و خوف است - ترس است. حکومت ملی و آزاد را مینویسد عمرک و موتورش تقوی است و هر کدام از این دو نوع مظاهری دارند که مخصوص بخودشان است یکی از مظاهر استبدادی تعدی و تجاوز است بخوانید تاریخ دنیا را تا حقیقت برای شما روشن شود تعدی و تجاوز یکی از مظاهر حکومت استبدادی است منتهی صورتش بنا بر روحیات اشخاص فرق میکند بمال بجان بچیزهای دیگر. مظاهر حکومت ملی تقوی است و عدالت است و عدم تجاوز بحقوق بکدیگر که فلسفه و معنای حقیقی آزادی است بعد مینویسد که هر گاه این مظاهر دستخوش سستی و تغییر شود کم کم فلسفه آن حکومت از میان میرود و عکس العمل در میان می آید یعنی اگر تجاوز جای عدالت قیودات جای آزادی را گرفت حکومت ملی متزلزل میشود کم کم آن موتور که تقوی باشد از بین میرود در حکومت ملی که تقوی نباشد آن حکومت ملی نیست این فلسفه بود که بیانات آقا این موضوع را در بنده دیدم آورد که طرفین راجع باین لایحه پیشنهاد و مخالفت میکنند موضوع جلاو گیری از احتکار يك چیز نازم نیست که ما امروز شروع کرده باشیم میشود گفت که تمام دنیا نظر بوضعیت فوق العاده که پیش آمده است موضوع احتکار را جلو کشیده اند و قوانینی که از حیث اجرا و مجازات سخت تر از این لایحه است وضع کرده اند و موقع

اجرا گذاشته اند حتی ممالکی که مرده ان راست - درست با تقوی خیلی بیش از ما دارند مثل ممالک امریکا و ممالک دیگر این قانون جلوگیری از احتکار را وضع کرده و باک مجازات فوق العاده سخت و سنگینی وضع کرده اند و حقیقتاً با این وضعیتی که در جاو است که متأسفانه من نمیخواهم حقیقت را بگویم لکن بنده شخصاً راجع بآنچه خوش بین نیستم آنکه خیلی نازک است وضعیت خوار و بار وزادگی عمومی خیلی بالا رفته و طووری شده که نه برسی فقرا قابل تحمل است و از برای اغنیا هم مشکل است و بالاخره نمی شود قبول کرد که حیات یک ملتی را یک دسته بی انصاف و ظالم در معرض تهدید قرار دهند (صحیح است) این جا صریح و پوست کنده میگویم که باید از آنها جلوگیری کرد و این یک نکته عرض کنم و یک موقعی هم که یک لایحه در مجلس پیشنهاد شده بود تذکر دادم که بعقیده من هشتاد در صد نفع و ضرر قانون مربوط بخود قانون نیست و مربوط بسوء اجراء قانون است این عقیده شخصی بنده است . قانون نظام وظیفه که یکی از مقدس ترین قوانین یک ملتی است که بخواید زنده در دنیا بماند . نظام وظیفه یک مدرسه است برای شهامت برای درستی و وطن پرستی و حریت و بالاخره این قانون برای مملکت ما و تربیت افراد ما خوب بود پس از تصویب آن اسباب دزدی و تعدی و جیب بری یک دسته شد که بالاخره در این مملکت دیدید که چه بسر مردم آورد که مجبور شدند همگی از این قانون اظهار تنفر کنند (صحیح است) بنا بر این انصاف بدهید که حسن اجراء بسوء اجراء یک قانون بعقیده بنده هشتاد در صد ...

کلالی - صد در صد .
دکتر ملک زاده - و بعقیده آقا صد در صد تأثیر دارد . نگرانی هم که بنده دارم صاف و پوست کنده عرض میکنم که اگر این قانون بدست یک مردمان با تقوی و با ایمان و یک مردمانی که دانشان برای این جامعه بسوزد اجرا شود بسیار قانون نافع است و یک تمایج فوق العاده سودمندی دارد برای کشور بعلاوه یک قسمتهائی هم هست که جای نگرانی نیست

میگویند تصویب نامه صادر شده است در این خصوص برخلاف قانون رفتار شده بعد هم میگویند تصویب نامه صادر شده و بتصویب منصفه استناد و استدلال می کنند . این ماده قانون انحصار تجارت است توجه بفرمائید . تجارت خارجی ایران در انحصار دولت است ملاحظه بفرمائید (یکی از نمایندگان - چه ربطی دارد ؟) چرا . توجه بکنید تجارت خارجی ایران در انحصار است و دولت حق وارد کردن و صادر کردن کلیه محصولات طبیعی و صنعتی و معدنی موقتی با دائمی میزان واردات و صادرات مزبوره را دارد . این صحیح است ؟ آنوقت بعد آقا در جواب سؤال بنده میفرمائید تصویب نامه صادر شده یا چون تجارت عدل بندی بلد نیستند بکنند ما می خواهیم عدل بندی کنیم این هم حرف شد ؟ پس خانه شما را هم چون شما نمیتوانستید تنظیم بدهید و انانیه برایش درست کنید و ترتیب بدهید او بیاید و درست کند و تصرف کند

وزیر دارائی - اینکه از موضوع خارج است آقا
دبستانی - نه خیر آقا خارج از موضوع نیست . عرض میکنم خدمت شما که موضوع تثبیت غله ظاهرش این بود که ارزش زیاد پائین رود و زیاد بالا هم نیاید و معادل باشد حالا بطور این قانون را در کرمان عملی کردند عرض میکنم : آمده اند یک فرمولی را اتخاذ کرده اند که مالک نصف آنچه را که باز دیند کرده اند تمهد کند این را دیگر فکر نکرده اند که این املاک هر کدام قنواتی دارد و یک مقداری از حاصل این ملک باید خرج آن قنات بشود در هر سال باید بروند گل کشی کنند اینرا که مستثنی کنید صدی بیست هم برای مالک باقی می ماند . علاوه بر این نسبت به خرده مالکین ملک تعهدات خیلی زیادی گرفته اند والله بسیاری از آنها بذیشان را هم داده اند والان برای نان شان هم محتاج هستند آنوقت نسبت با نهائی که مقتدر و منصفند هستند رسید انبار می فروشند از آن مقداری که زیادی گرفته اند یعنی مثلاً صد من جنس که می آورند تحویل بدهند آنها آن صد من را تحویل میگیرند ولی بیست من

کم میکنند و هشتاد من رسید میدهند و آنوقت در هر خرواری این بیست من را زوی هم مزود و جمع میشود در انبار و از این اضافهها با آنها که نافذ هستند رسید میدهند و پول میگیرند و آن مأمور نمی که فرمودید بذیشان رفته اند از طرف وزارت دارائی چهل روز قبل گزارش مفصلی داده اند و حاصل آن گزارش این است که با این مأمورین کرمان رو بفتا و انحصار مرود و تمام نباتات و جزئیات اعمال آنها را نوشته است از وزارت دارائی هم دعوتی کرده اند از نمایندگان کرمان و نوشته تمام مقصدان و عمالی که در بیست سال قبل مقصدی این بیست بوده اند بیایند و بنشینند رسیدگی کنند بالاخره آمدند و نشستند اینطور رأی دادند که این مأمورین منفصل بشوند و آقای وزیر مالیه هم قول دادند که آنها را هم را بردارند الآن چهل روز است که از آن گذشته و اینها با اموال اقتدار دارند کاری کنند و زخمی هم شده اند و بدشتر زحمت دارند برای مردم و بنده مخالف هستم با این ترتیب دلیلش را هم عرض کردم وقتی که این اشکرا اقتصادی که شما تشکیل دادید که از ملخ از قشون خارجی از هر چیزی برای این ملت مضر ترند اینها مجری این کار باشند وای بحال این مملکت و ملت دیگر هم توضیحی ندارم . (صحیح است)
وزیر دادگستری - بنده پس از اظهار امتنان از آقایان اعضاء کمیسیونهای دادگستری و بازرگانی که در این باب جهد فوق العاده مبذول فرموده اند و اسباب پیشرفت این لایحه را فراهم فرموده اند و گزارش آن را زود بمجلس دادند عرض میکنم حالا باید اغتنام فرصت کرد و طووری کرد که این لایحه زودتر انشاء الله از مجلس شورای ملی بگذرد و تصویب شود تا اینکه واقعاً بموقع اجرا گذاشته شود برای اینکه ما واقعاً بمقصود برسیم . البته هزار چیز در زندگانی هست و نواقص بسیاری هم در کار هست و اگر ما تمام این نواقص را بخواهیم در مورد این لایحه منظور نظر قرار بدهیم و بخاطر بیادرم امروز که سهل است بلکه دو ماه دیگر هم این لایحه تمام نمیشود . بنده تصدیق میکنم که البته در کار اجرائیات

يك نواقصی هست در همه جای زندگانی این نواقص هست و البته باید آن نواقص بر طرف شود و البته طرز عمل و اجرا هم دخالت در انجام و اجرای صحیح قانون دارد ما هم باید نهایت کوشش را بعمل بیاریم که طرز اجرا خوب شود این منظور هم در کمیسیون مطرح بود و مورد دقت و مذاکره آقایان واقع گردید بر این اساس این منظور به بهترین وجهی تأمین شود در خود این لایحه هم پیش بینی لازم شد که آئین نامه اجرا طرز اجرا و عمل هم در کمیسیون مختلط مجلس شورای ملی شود و تصویب گردد و هر گونه دقتی که باید در این کار بشود و هر گونه سازمانی که برای حسن اجرای این قانون لازم است داده شود و در واقع در تحت نظر خود مجلس شورای ملی سازمان این کار داده شود که به بهترین وجهی تأمین کند منظور را پس در اطراف طرز اجرای این قانون بنده تصور میکنم اگر زیاد صحبت شود اتلاف وقت شده است زیرا این منظور در این قانون کاملاً تأمین شده است و در آئین نامه آن پیش بینی خواهد شد و وسائلی که باید برای حسن اجرای این کار در نظر گرفته شود خواهد شد و بنده تقاضا میکنم زودتر وارد در شور مواد بشویم که زودتر نتیجه گرفته شود. يك موضوعی هم که باید عرض کنم این است که این قانون را بعضی ها (البته عناصر صالح متوجه مزایای این قانون هستند و حسن تأثیر این قانون را در زندگانی تصدیق دارند) افرادی که از این قانون مسلماً ناراضی هستند چون این قانون دست و بال آنها را شاید بگیرد. این باعث شده است که اینها انواع القاء شبهات را ب مردم می کنند مثلاً میگویند که مأمورین برای تفتیش میروند درب خانه های مردم و اسباب زحمت مردم را فراهم می کنند و سوء استفاده می کنند و چه میکنند بنده میخواهم عرض کنم که در تمام مواد این قانون وقتی که وارد شویم و صحبت کنیم به ثبوت میرسد و بعد از آن هم که منتشر بشود مردم هم ملاحظه خواهند فرمود و خواهند دید که این طور نیست و هیچ همچو چیزها نیست و دولت اجازه نداده است که مأمورین وارد خانه های مردم بشوند و مزاحم مردم و عائله ها و خانه های مردم بشوند

اینطور نیست (صحیح است) فقط دوات يك اقداماتی برای جلوگیری از احتکار بعمل میآورد و طرز اجرای آن هم در کمیسیونهای مجلس تعیین خواهد شد و همین خواهد شد و سازمانی که برای این کار لازم است با اهتمام کامل بنشر کمیسیون خواهد رسید و داده خواهد شد چه در مرکز چه در شهرستانها و چه در قراء و قصبات البته سازمان صحیحی که مطابق با این منظور باشد و نگرانی برای مردم نباشد و اشکالی برای کار پیش نیاید و از این جهت بنده تمنی میکنم چون وقت هم تنگ است زودتر آقایان اجازه فرمایند که وارد در شور مواد لایحه بشویم ~~کنند~~ زودتر کار بکنند (صحیح است)

رئیس - عده زیادی از آقایان هم بعنوان موافق و هم بعنوان مخالف اجازه خواسته اند اگر بخواهیم این آقایان اجازه داده شود گمان نمیکنم وقت برسد و کفایت نکند بنابراین اگر تصویب می فرمائید وارد در شور مواد بشویم (صحیح است) رأی میگیریم ب ورود در شور مواد آقایان موافقین بر خیزند (اکثر نمایندگان برخاستند) تصویب شد. ماده اول.

ماده اول - هر کس کالاهای مورد احتیاج ضروری عامه را که زیاد از مصرف خود داشته باشد و برای جلوگیری از فروش بدولت یا مردم پنهان نماید محکوم محسوب شده و برای دفعه اول علاوه بر ضبط عین کالا به حبس تأدیبی از سه ماه تا شش ماه و کیفر نقدی معادل يك برابر قیمت کالای مزبور محکوم میشود و در صورت تکرار برای دفعه دوم مرتکب علاوه بر ضبط عین کالا به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال و تأدیه کیفر نقدی معادل دو برابر قیمت کالاهای مزبور محکوم میگردد

نقابت - اجازه می فرمائید؟
رئیس - آقای نقابت شما جزء موافقین اسم نوشته اید
نقابت - بنده در کلیات هم عرضی داشتم ولی اجازه نفرمودید اگر اجازه می فرمائید حالا در ماده اول عرض کنم
رئیس - حالا وارد در شور مواد شدیم. آقای طباطبائی مخالف هستند؟
طباطبائی - بنده قبلاً اجازه خواسته ام

رئیس - عرض کردم فرمائید.
نقابت - پس بعد از ایشان نوبت بنده است.
طباطبائی - عرض کنم که بنده با همه این لایحه و با اقدام دولت مخالف هستم درستون مخالف وقتی خواستم اسم بنویسم تقریباً دیدم پر شده است این بود که در ستون موافق نوشته در کلیات هم که فرصت نشد بجای اینکه نمایندگان محترم و مجلس توجه بکنند بکفایت مذاکرات در کلیات آقای وزیر دادگستری این پیشنهاد را کردند که مذاکره کافی است و حال آنکه دولت برای صحبت باید مهیا باشد می فرمایند وقت تنگ است بنده تصدیق میکنم ولی چرا دولت از شش ماه پیش ب فکر این پیشنهاد و این اقدام بیفتاد؟ مگر آنوقت وضعیت خوب بود و حالا بداست؟ شما اگر شش ماه قبل این کار را کرده بودید شش ماه کار مملکت جلو بود و شش ماه البته برای تأمین کالا و آذوقه يك مملکت وقت خیلی زیادی است وقت ذی قیمتی است. خوب کارها را بموقع نمی کنید آقایان می گذارید برای آخر وقت مثل لایحه تعدیل مال الاجاره که گذاشتید برای ظهر روز ۳۰ بهمن یعنی بفاصله چهار ساعت پنج ساعت که مدت آن قانون داشت منقضی می شد يك چیزی را با کمال عجله و شتاب بر میدارند میآورند تا در مجلس و می گویند تصویب کنید زود باشید دیر میشود حالا هم همین لایحه را آن طور برداشته اند و آورده اند و میگویند زود باشید وقت می گذرد نیم ساعت بظهر جلسه میشود الان هم نیم ساعت بعد از ظهر است عجله هم می کنند که زود باشید صحبت هم نکنید بگذارید بگذرد اینکه نمیشود آف. این يك لایحه ایست که با همه چیز مردم با همه مأمورین دولت و افراد تماس دارد شما سه چهار روز بیشتر نیست این را آورده اید باید درس بحث کرد و صحبت کرد.

این جعفر مودت که از حیث اجرا و از حیث تماس مأمورین دولت با خانواده ها و مردم و افراد نگرانی نیست چه طور می فرمائید نگرانی نیست؟ در این ماده اول نوشته شده است هر کس زیادتی از مصرف خودش داشته باشد و پنهان کرده باشد محکوم محسوب میشود. کسی که جنس دارد و احتکار می کند البته

نمی آورد در حاشیه خیابان و نوبی کوچه ها بریزد و لابد در عملی ضبط میکنند و بعضی اینکسکه پنهان کرد یا نکرد عنوان احتکار را برایش میکنند. اینجا نوشته شده است زیاد از مصرف خوب این کار تشخیص با کی است؟ البته با مأمور دولت است. تشخیص اینکه کسی جنس دارد یا نه پنهان کرده و محکوم محسوب است این تشخیص با مأمور دولت است. بنده جنس زیادی دارم با ندارم این را کسی تشخیص میدهد؟ مأمور دولت. پس تماس این لایحه یعنی تماس مردم در مورد این لایحه با مأمور دولت است و خوب پنهان کردن و ندادن را چه طور تصور و تعبیر میکنند؟ این یعنی چه؟ فلان تاجر که عرض کردم این مرد نمیتواند جنسش را بیاورد نوبی خیابان و کوچه بگذارد البته جنس و کالا یا نوبی مغازه اش است یا نوبی انبارش است یا نوبی بستوی خانه اش است یا نوبی خانه اش است معامله مأمور کشف احتکار در این مورد از چه قرار خواهد بود این جا عرض کردم و باز هم تکرار میکنم تماس زیادی مأمورین دولت با مردم و با همه طبقات خواهند داشت و او میگوید باید تشخیص بدهیم که احتکار است یا نیست حالا چه طور می فرماید که نگرانی نیست؟ این قانون که تصویب شد يك عده زیادی مأمور دولت. . . اینها گویا بموجب آن قوانین سابقه . . . قانون قاچاق سهیم هم هستند و یکی از خطاهای بزرگ هم همین است که اینها مأمورین دولت که بقول آقای د کتر ملات زاده تقوی ندارند شما آنها را شریک مال مردمش هم می کنید که برو اگر مالی را پیدا کردی و گشتی و قاچاق گرفتی ما يك سهیمی هم بنویسیم خوب این چه کار میکنند؟ این می رود و تمام زندگانی مردم را برای ده تومان جایزه ای که باید بگیرد یا عنوان دیگری فدا میکنند. حالا اینجا هم لابد همین عنوان است مجالی که نمی آید در انبار و خانه و کاروانسرا گردش کند و قاچاق پیدا کند بلکه خودش هم سهیم است حسن خدمت بخرج میدهد چه میکنند؟ میآید برای يك دستمال قیصریه را آن مأمور آتش میزند (صحیح است) عرض کنم البته

آقا دنیای امروز گرفتار مضيقه اقتصادی است معاش برای دنیا تنگ است و اگر ما بوضعیت حاضره این مملکت نگاه کنیم که انشاء الله بلکه بهمین حال باقی بمانیم با اکثر نقاط دنیا مقایسه کنیم اینجا بهشت است (صحیح است) البته دولت باید بارزاق و باجناس عمومی توجه بکنند وای عرض کردم باید از شش ماه پیش شروع شده باشد خوب حالاننده است و شش ماه بتأخیر افتاده است حالا میخواهید عملی کنید که عمل میکنند؟ مأمور دولت، مأمور دولت خودش و عملش بهیچوجه طرف اعتماد نیست، اصل عیب و بدبختی مردم ملت و خرابی مملکت در این است که دولت و مأمور دولت دستکاری است علیه و زندقه کی مردم یک دستگاهی است علیه و این مأمورین خودشان را کاسه داوطلب این می دانند که بمردم زحمت بدهند و تعدی کنند

رئیس - ولی همه مأمورین دولت هم اینطور نیستند آقا، **طباطبائی** - شما آقا باید نظام جاسد را رعایت کنید نه دفاع، اگر دفاع می خواهید بکنید بعد.

عرض کنم وقتی که لایحه آمد بنده دیدم دولت میل دارد لایحه منتشر شود و حتی شنیدم که گفتند اگر لایحه منتشر شود بعضی ها جنس خود را می فروشند، خوب بفروشند چه عیبی دارد؟ آقا اصلاً در دنیا قانون احتکار می نویسند خیلی هم سخت می نویسند ممکن است اجرا هم نشود یعنی قانون را سخت می نویسند و دانسته آنرا طبع می کنند و انتشار میدهند توی مردم چرا؟ برای اینکه محترک ترسد و جنسش را نگاه ندارد آپورت شما که از خود این لایحه که برای منع احتکار نوشته است از انتشارش احتراز دارید و میخواهید منتشر نشود چه طور آنرا اجرا میکنید؟ عرض کنم که کالاها دوجور است چون به طور کلی نوشته آید کالا یکی خواربار و آذوقه است یکی هم سایر اجناس و کالاها، در مسئله آذوقه و خواربار اگر از مملکت خارج نشود و نگذارند که ببرند بجاهای دیگر اشکالی ندارد و عقیده من اینقدر هم که اظهار نگرانی میشود اینطور نیست بنده بلکه افات شهرستانها را که رسیده است بگفت مطالعه کرده ام

فوق چرا امروز نباید بوارد کنند جایزه بدهیم (صحیح است) بنده یکی دو ماه قبل بخاطر دارم تلگرافی را این جا از کرمانشاه خواندم بگفتند قند و شکر وارد کرده بود در کمربل آن جنس را از او گرفته بودند و ضبط کرده بودند خودش را هم توقیف کرده و مورد تعقیب قرار داده بودند این تلگرافی را اینجا خواندم و عرض کردم برای دو سه قند و شکر در این تهران در همین مرکز چه ازدهانی بود و یکی دو نفر هم کشته شدند تا بالاخره متوسل شدند بچیره بندی و بگورین قند و شکر، خوب پس معلوم میشود که ما قند و شکر کم داریم و احتیاج هم داریم یک روزی بیاورد که اگر قند و شکر وارد این مملکت بشود هر کس وارد میبرد قاچاقچی بود اما امروز هم آیا قاچاقچی است؟ امروز شما باید وارد کننده را تشویق کنید و راه را برای او باز کنید سهل است جایزه هم بدهید باشخصی که با پول خود در واقع ریسک میکنند امروز ابدأ تجارت نیست تاجر یعنی خودش را سرمایه خودش را بخاطر می اندازد مثلاً از جابه می رود برای شما شکر می آورد امروز شما میخواهید همین معامله چهار سال پیش را با فلان تاجر بکنید آیا این صحیح و معقول است و آیا این قانون احتکار علاجش را خواهد کرد؟ اینکه عرض کردم شش ماه پیش میبایستی اقدام شود دولت متأسفانه همیشه ذر این مملکت دیر از خواب پا میشود خیلی دیر، آقایان ساختمان سیلو را ملاحظه فرموده اند افتتاح این ساختمان عظیم و جسیم سه سال چهار سال پیش بود بنده روزی که افتتاح شد آنجا حاضر بودم واقعا وقتی ساختمان را بنده با آن دستگاه و عظمت و اسباب و افزار و کارخانه جانش دیدم آن روز خیلی امیدوار شدم از این جهت که خیلی دیر و مشکل است اگر حوادث و سوانحی برای مملکت پیش بیاید مردم دچار قحط و فلا و تنگی شوند وقتی که قضایای شهر نور و پیدا شدن نان پیدا شد بنده هنوز باور نمی کردم ساختمان سیلو خالی است تا یکماه پیش که وزارت دارائی یک دعوتی کرد و مقداری هم چیزهایی پیدا کرده بودند و آنجا گذاشته بودند بنده رفتم آنجا اما

کردم دیدم که البته ساختمان بزرگ است خیلی هم خرج شده چندین میلیون تومان خرجش شده است ولی متأسفانه خالی است ملاحظه فرمائید اگر سه سال پیش چهار سال پیش که اینجا را ساختند با قدرتی که حکومت آتوق داشت و مسلط بود بهیچجهز مردم اگر از همانوقت شروع بکنند بودند نمیکذاشتند گندم مملکت را بخارج ببرند بفروشند و همانجا ذخیره می کردند امروز ملاحظه کنید آیا این اندازه بدبخت بودیم که برای چهار سه سال گندم دست بهندوستان دراز کنیم بموقع باز نمیکند آقا، حکومت حاضر نیست خودش کارش را بکند یا اگر بهش بگویند گوش کند یا اگر گفتیم آقای رئیس اول جاو کبری میکنند که بگویند (یکی از نمایندگان - این دولت آتوق نبوده) این دولت هم مثل همان دولت الان شش ماه است آمده است و مردم را معطل کرده است در این شش ماه که بوده است شش روز هم شش روز است و باید حساب کرد

رئیس - شما خودتان را هم در موافق نوشته آید هم در مخالف.

طباطبائی - بنده الان که مخالف نوشته ام آتوق است که موافق نوشته ام برای این بود که درستون مخالف جا نبود.

رئیس - محرف را باید موافق وقت زد

طباطبائی - الان موقعش است.

رئیس - آخر طول دادن این کار ضرر دارد، ضررش برای مملکت است.

طباطبائی - بنده خیال میکنم دولت مدافعی لازم ندارد چون آقای رئیس مدافع کل هستند، هم مدافع مجلس اند هم دولت.

رئیس - بنده همیشه مدافع حقم.

طباطبائی - پس بنده دیگر عرضی ندارم صرف نظر میکنم.

رئیس - آقای نقابت.

نقابت - عرض میکنم موقعیکه این لایحه در کمیسیون مطرح شد حاصل مخالفتهایی که با این لایحه میشد دو سه

قانون بانک صد قانون دیگر هم دولت بخواهد ما موافقت
میکنیم ولی منتظر نتیجه هستیم که چه جور عمل میکنند
وقتی در عمل خوب بود ما اطاعت میکنیم و سکوت میکنیم
و حرفی نداریم اگر هم خوب نبود عیب کار خودش ظاهر
خواهد شد.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور کلالی - بنده در کلیات اجازه خواسته بودم
البته وقت نشد و مذاکرات کافی شد و حالا هم در ماده اول
عریضی که در کلیات داشتم بعرض میرسانم عرض بنده راجع
بهمان قسمتی بود که آقای مخبر فرهمند در جلسه گذشته از
آقای وزیر دارائی فرمودند و بیاناتی که آقای وزیر دارائی
در جواب ایشان فرمودند بنده با نهایت دقت گوش دادم
مخصوصاً راجع بکوی ناز آباد نظر بنده هم بانظر آقای فرهمند
موافق بود.

افشار - اینها خارج از موضوع است.

امیر تیمور - آقای افشار تأمل بفرمائید چرا نمیگذارید
بنده حرفم را بزنم شما همیشه تآک میزاید بگذارید بنده
حرفم را بزنم بعد شما بلند شوید حرف بزنید.

رئیس - در ماده اول اجازه خواسته راجع بماده اول
حرف بزنید.

امیر تیمور - در ماده اول میشود در کلیات صحبت کرد.
آقای وزیر دارائی در این قسمت فقط دلیلی که در جواب
سؤال آقای فرهمند داشتند این بود که این کوی ناز آباد
ساخته میشود.

رئیس - این چه ربطی بماده اول دارد؟

امیر تیمور - بنده قربان عرضی ندارم

رئیس - شما دیگر چرا؟ مرقوم فرموده اید در ماده اول.
امیر تیمور - بنده در کلیات خواستم صحبت کنم گفتید
کافی است در ماده اول هم که نمیگذارید پس چه باید کرد؟
رئیس - وقتی اکثریت میگوید مذاکرات کافی است کله
نباید بفرمائید. در ماده اول نوشته اند باید در ماده اول بفرمائید.
امیر تیمور - آخر در ماده اول هم میشود در کلیات حرف زد.

رئیس - دیگر کسی اجازه نخواست است پیشنهاد
خوانده میشود

تبصره زیر را بماده یک پیشنهاد میکنم:
تبصره - چنانچه در حین عمل معلوم گردد که مأمورین
اجرائی از نظر حسن خدمت یا جهات خصوصی دیگری جهت
موجب زحمت اشخاص و مردم را فراهم داشته اند مأمور مزبور
از خدمت دولت برای همیشه منفصل و محکوم به جبران خسارت
شخص متشکی خواهد شد. اعتبار

وزیر دادگستری - بنده یک مطلب را میخواهم بعنوان
تذکر عرض کنم که در موضوع اجرائیات و طرز عمل که
آقای اعتبار نگرانی دارند این در نتیجه غفلت از مواد
کیفری است که ما در قانون کیفر خودمان نسبت بکلیه
مستخدمین که خارج از حدود و وظایف خودشان اقدام
کنند تعدی تجاوز هر گونه عملی که برخلاف مقررات قانون
بعمل بیاورند آنجا کیفر برایش معین شده و تعقیب میشود
این در کمیسیون هم مذاکره شد و مورد تصویب واقع شد
که با بودن یک فصل کافی در قانون کیفر راجع بمجازات
مستخدمین دولت نسبت باموری که وظایف آنها در قانون
کیفر راجع بمجازات مستخدمین دولت و تخطی آنها از حدود
وظایف خودشان دیگر ذکر ماده مجازات خاصی بعنوان تبصره
بنظر بنده در این قانون زائد است.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض میکنم که البته این قانون مفیدی است
محل شبهه نیست و بایستی هم موافقت کرد که تصویب شود
لیکن نگرانی هایی هم هست که آن نگرانیها بجای خودش
بنظر بنده مورد توجه است که متأسفانه در ضمن عمل در
گذشته و سوابق عمل مأمورین پیدا شده است و همینطور که
آقای وزیر فرمودند در کمیسیون هم صحبت شد ایشان
فرمودند در قانون مجازات برای این کار و تخطی مأمورین در
برای اعمال نظر مأمورین موادی هست لیکن بنده نظرم این
بود که چون قانون فوق العاده مهم است و مخصوصاً اهمیت آن
از نظر اجراست اگر این قانون خوب اجرا شود البته مملکت

استفاده میکنند و اگر بد اجرا شود بایستی تصدیق کرد که
بضرر کشور است از این جهت بنده معتقدم این بود که این
ماده را که دست مأمورین میدهند که اجرا کنند در ذیل
همان ماده که وظیفه آنها معلوم شده و دستشان را بهمه چیز
مردم باز کرده ایم ذیلش را هم بخوانند که اگر چنانچه
اعمال نظر خصوصی کردند یا نسبت بزندگان مردم خواستند
مداخله بی جهتی بکنند بدانند که دنبالش انفصال از خدمت
است از این جهت بنده گمان میکنم که آقای وزیر عدلیه
هم موافقت کنند با این تبصره زیرا مجازاتی را که ما در این
ماده پیش بینی کردیم شدیدتر از آن نیست که در قانون
مجازات هست بنابراین در ذیل همین ماده اول بنده پیشنهاد
کردم که فلان مأمور متذکر باشد این است نظر بنده.

وزیر دادگستری - بنده عرضی ندارم راجع بانسکه
عرائی معین شود برای مأمورین ولی یک مطلب اصولی را
بنده باید تذکر بدهم که آقایان توجه بفرمایند و آن این
است که غالب قوانین البته قسمت کیفری هم دارد و اجرا هم باید
بشود اجرا هم باید بتوسط خدمتگذاران دولت بشود تخطی
هم همیشه میشود فرض کرد که از طرف مستخدمین بعمل بیاید
و هیچوقت هم سابقه نداریم در قوانین که وظیفه برای مستخدمین
معین شود و برای انجام آن وظیفه و تخطی از انجام آن وظیفه
مجازات هم برای آنها قائل شود چرا؟ برای اینسکه در قانون
کیفر ما یک فصل مشععی در این باب ذکر کرده ایم از اینجهت
احتیاجی به این تبصره نیست و حالا هم اگر مورد توجه قرار
بگیرد فقط یک امری است که برخلاف اصول است و بنده
هم عرضی ندارم و بسته است بنظر مجلس.

(تبصره پیشنهاد آقای اعتبار مجدداً بشرح سابق خوانده شد)
رئیس - رأی گرفته میشود.

دکتر طاهری - اگر دولت این پیشنهاد را قبول نکند
و مجلس رأی بدهد آوقت لایحه میرود بکمیسیون پس
خوبست دولت موافقت کند.

وزیر دادگستری - در اینصورت بنده موافقت میکنم
با این تبصره.

هاشمی - بنده در تبصره عرض دارم.
رئیس - بفرمائید.

هاشمی - بنده عقیده ام این است که باید این مطلب هم
ضمن این تبصره قید شود یعنی اگر در عین حال یک مأموری
تبعیضی کرد نسبت بمردم یعنی در یک جا چشم را هم گذاشت
و ندید و در یک جای دیگر زیاده از آنچه دید را برت داد.
در حال اینسکه زیاده تر داشت و جاهائی را هم همینطور تبعیض
کرد این را هم بنده عقیده دارم که ضمن تبصره بکنجایند.
جمعی از نمایندگان - رأی بکریند.
رئیس - آقای دکتر جوان

دکتر جوان - راجع به تبصره بنده عقیده ام این است
که این را در نظر بکریند چون دولت هم موافقت کرده است
البته باید با قوانین گذشته موافقت کند و اشکالی پیش نیاید
در قانون مجازات راجع به تخطی مأمور که اگر تخطی کرد
و برخلاف واقع را برت داد و مردم را بزحمت انداخت مجازات
شدیدتری از این بر ایشان معین شده چون نظر آقایان این
است که برای متخلف از این ماده مجازاتی معین شده باشد
ولی بنده میترسم که این تبصره آن مجازاتی که در قانون
مجازات هست تخفیف بدهد و کم بکند این است که راه حلی
که بنظر بنده رسیده این است که در تبصره پیشنهادی علاوه
شود: علاوه بر کیفری که در قانون کیفر عمومی معین شده
این انفصال ابد هم باشد این بنظر بنده بهتر است (نمایندگان
صحیح است)

اعتبار - صحیح است آقا بنده هم موافقت میکنم که این
قسمت علاوه شود یعنی علاوه بر کیفری که در قانون مجازات
عمومی هست.

(تبصره با اصلاح فوق بشرح زیر خوانده شد)
تبصره - چنانچه در ضمن عمل معلوم گردد که مأمور
اجرائی از نظر حسن خدمت یا جهات خصوصی بی جهت موجب
زحمت اشخاص را فراهم داشته اند مأمور مزبور علاوه از کیفر
مقرر در قانون کیفر عمومی از خدمت دولت برای همیشه
منفصل و محکوم بجبران خسارت شخص شاکی خواهد بود

وزیر دادگستری - بنده تصور میکنم عبارت (از نظر حسن خدمت) لزومی ندارد همینقدر نوشته شود که مزاحم مرده اشوند.

(اینطور خوانده شد)

چنانچه در حین عمل مسام کردد که مأمورین اجرایی موجب زحمت اشخاص و مردم را بی جهت فراهم داشته اند مأمور مزبور علاوه بر کففر مقرر در قانون کففر عمومی ... وزیر فرهنگ - این (چنانچه) از نظر ادبی معنی ندارد (هر گاه) بشود بهتر است.

جمعی از نمایندگان - صحیح است.

پیشنهاد آقای بیات.

قسمت اول ماده یک را بشرح زیر پیشنهاد مینماید.
ماده ۱ - هر کس کالاهای مورد احتیاج ضروری عامه را که زیاده از مصرف خود و احتیاجات ضروری از قبیل بذر و غیره داشته باشد الی آخر.

بیات - عرض میکنم در این ماده اول اینطور که نوشته شده هر کس کالاهای مورد احتیاج ضروری عامه را که زیاده از مصرف خود داشته باشد و برای جلوگیری از فروش بدولت یا مردم پنهان نماید محکوم محسوب شده محکوم بفلان جریمه است. اینجا البته از نقطه نظر زراعت اشخاصی که در یک دهائی مالک هستند و مقداری ملک دارند برای بذرشان برای بهاره کازیشان فرض کنید یک بذری نگاه داشته اند یا برای احتیاجات ملکی شان یا برای حیواناتی که دارند اینها یک چیزهای ضروری است که باید در نظر گرفته شود و یک احتیاجاتی را در نظر بگیرند که آن مالک بتواند احتیاجات رعیتی و زراعتی خودش را تأمین نماید اینجا عبارت مصرف خود نوشته شده و این کافی نیست این است که شاید این قسمتهای اضافی مورد همین ماده قرار گیرد بنا بر این بنده این عبارت را اینجا اضافه کردم که زیاده از مصرف خود و احتیاج ضروری از قبیل بذر و مخارج ملکی و لازم است این قسمت در این ماده قید شود که اسباب زحمت فراهم بشود.
وزیر دادگستری - خوب است برای این پیشنهادها یک

قراری بدهیم برای اینکه متأسفانه بنده می بینم آقایانی که در کمیسیون نبوده اند توجه فرموده اند و باین جهت این پیشنهادها هنوز روی و هم و نگرانی است که حالا دیگر موضوع ندارد این موضوعی که حالا تذکر دادند علاوه از اینکه از خود این ماده استنباط میشود و قتیکه گفته میشود زیاده از مصرف خود این اعم است از اینکه شخصاً بخورد یا عائله اش بخورد یا برای ملکش لازم باشد و این ماده همین حکم را میکند و همه را شامل میشود از طرف دیگر در ماده ماقبل آخر در ماده ۱۷ پیش بینی کرده ایم که تمام این جزئیات را در آئین نامه پیش بینی کرده ایم که در آنجا معین شود و این آئین نامه میآید در کمیسیون مورد نظر و وقت آقایان قرار میگیرد و تمام این مطالب درش خواهد بود و بنده نمیشود از این پیشنهاداتی که ناشی از عدم دقت است آقایان صرف نظر بفرمایند که موجب اتلاف وقت نشود.

رئیس - آقای بیات

بیات - این مطلب مربوط به آئین نامه نیست و اینها فرمودید احتیاجات خود بنده هم همینطور استنباط میکنم که برای خود و خانواده اش است ولی بذر رعیت و سایر احتیاجات زراعتی را نمیشود جزء احتیاجات شخصی بنده که مالک هستم حساب کرد (صحیح است) زیرا اینها یک چیزهایی است که احتیاجات ملکی است. ماده اول صریح میگوید اگر کسی داشت محکوم است حبس باید بشود چطور باید بشود البته وقتی که احتیاجات خودش را قید میفرمائید این احتیاجات هم باید قید شود لهذا بنده این پیشنهاد را کرده ام که این عبارت اضافه شود که این احتیاجات ضروری هم قید شود.

وزیر فرهنگ - بنده تصور میکنم که مورد پیشنهاد آقای بیات در ماده هفده باشد اینجا برای اینکه ماده هفده بگانه ماده ایست که حافظ این قانون است بطرز صحت میگوید آئین نامه راجع به تعیین انواع کالاهای مورد احتیاج ممکن است در آنجا پیشنهاد بفرمایند بذر و غیر ذلك.

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - با توضیحی که آقای وزیر فرهنگ راجع به ماده هفده و تأمین نظر به آقای بیات فرمودند بنده دیگر عرضی ندارم.

و جوابهایی باید داده شود موقمش هم که گذشت دیگر آن اهمیت از بین میرود اینجا در موضوع اجرای قانون نگرانی از مأمورین بود این را باید تصدیق کنیم که اگر ما همه مأمورین را در یک عرض بیاوریم و همه را از دم عرضی بکنیم کارهای مملکت از پیش نمیرود یک اشخاص سالخی هم هستند که چرخهای مملکت را می چرخانند. یک عده هم هستند که ممکن است عملیات خلافی مرتکب شوند البته آنها را بوسیله قانون باید جریمه و تنبیه کرد و اگر ما بیخود هم همه را در عرض هم بیاوریم حق یکعده باقیمال میشود و این مصلحت نیست. یک موضوع دیگر این است که اصل آوردن این قانون بمجلس شورای ملی دلیل اهمیت آن است چون اگر موقع انعقادی نبود یک همپوقانونی بمجلس نمی آمد و بنده عقدهام این است که آن نگرانیهایی که هست و در خارج اسباب زحمت مردم فراهم میشود آن اندازه نیست چرا که برای اینکه ملک ایران مسلمان هستند و ایمان بخدا دارند و در مواقع عادی از فقر و بیخوابی و گرسنگی دستگیری میکنند و البته در مواقع سختی همه نوع حاضریندا کاری و امداد هستند و این عادت متعین شده است ولی نگرانی ما برای عده معدودی است آن عده هم معلوم هستند هر قانون سختی را هم که دولت بخواهد برای آنها بگذارد مجلس موافق است و دست و پایش بسته نیست و ما مورد صحیح همه به اندازه کفایت خواهد داشت که خوب را از بد تمیز بدهند. موضوع قطعی و سختی که در گذشته یعنی چند سال قبل اتفاق افتاد بواسطه حسن تدبیر طوری عمل را انجام دادند که هیچ اتفاقی نیفتاد و طوری هم شد و اگر خسارت و تحمیلانی هم بردولت وارد شد بتدریج آن را هم ترمیم کردند البته این هم یک قسمتش مرهون کارهایی است که مستشاران خارجی کردند و بعد هم قدرت دولت

رئیس - آقای طوسی.
طوسی - به بخشید این ماده با پیشنهاداتی که شده است بنده خیال میکنم زیاد کش دار خواهد بود اگر اجازه بفرمائید بهم این است که این ماده بر کردد بکمیسیون و در سایر موارد رأی بگیرد.

جمعی از نمایندگان - آقا نمیشود.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - ما موافق با این قانون هستیم و میخواهیم این قانون سریعاً از مجلس بگذرد قیافه مجلس کاملاً مساعد باین قانون است این تصور نشود که اگر پیشنهاداتی میشود با اظهاراتی میشود برای تعویق و تأخیر این قانون است بلکه برای اصلاح مواد و اعمال نظریات مفیدی است که دولت در حین اجرا مبتلا بهش واقع میشود بنده خیال میکنم هر کدام که مفید و لازم است دولت قبول کند و ضمیمه قانون شود و هر کدام لازم نیست پیشنهاد دهنده خودش مسترد میکند بنا بر این رفتم بکمیسیون دیگر مناسب است ندارد.
طوسی - استدعا میکنم عرایض بنده را سوء تعبیر نفرمائید بنده نکتم که همه مخالفند البته همه موافقند ولی چون بنده می بینم وضعیت را که این قانون امروز خواهد گذشت البته میتوانست این ماده را بگذارند و در سایر مواد وارد شوند.
رئیس - آقای بیات

بیات - اظهاری که آقای وزیر فرهنگ راجع به پیشنهاد بنده فرمودند چون مقصود بنده عمل به این پیشنهاد است حالا میفرمایند جایش در ماده هفده است از این جهت بنده هم موافقم بماند برای موقع طرح ماده هفدهم.

رئیس - پیشنهاد آقای مخبر فرهمند خوانده میشود.
این بنده پیشنهاد میکنم در سطر آخر ماده بجای عبارت (از سه ماه تا یکسال) نوشته شود (از سه ماه تا پانزده ماه)

رئیس - آقای مخبر فرهمند.
مخبر فرهمند - بنده چون در خارج اجازه خواسته بودم و نوبت به بنده رسید حالا توسل به پیشنهاد جسته و ناچار پیشنهادی تقدیم کردم یک مسائلی است که باید گفته شود

یکی از نمایندگان - این مطلب مربوط با اینجا نیست طباطبائی - آقای رئیس این فرمایشات مخبر در خصوص مستشار مربوط به پیشنهاد است ؟ از شما میپرسم.
مخبر فرهمند - چون ماده اول است در کلیات هم میتوان صحبت کرد

اندازه هم باید موافق با سه سال دقت مورد دقت و مطالعه آقایان نمایندگان واقع شود نتیجه اش هم برای دولت و هم برای مردم بهتر است این است که بعقیده بنده جلسه را روز سه شنبه تشکیل میدهم که بیشتر موفق بمطالعه و دقت شود (صحیح است)

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - در چند جلسه قبل شرحی از طرف آقای وزیر دارائی خوانده شد اشخاصی که سؤال کرده اند ایشان برای جواب حاضرند یکی از آن اشخاص بنده هستم که مدتی است از ایشان سؤال کرده ام اگر برای جواب حاضرند سؤال خود را عرض کنم (نمایندگان - سه شنبه)

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه پنجم اسفند سه ساعت پیش از ظهر دستور هم بقیه این لایحه

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

امیر تیمور - بنده هم همین را میخواستم بپرسم مخبر فرهنگند - البته نگرانی هائی که هست ما هم میدانیم ولی امیدواریم با حسن تدبیر دولت از این کار نتیجه خوبی بگیریم. و مردم هم کمک کنند باین فکر و نگرانی هم اگر باشد نرمیم شود

رئیس - رأی میکنیم بماده اول باتصویر پیشنهادی آقای اعتبار آقایان موافقین قیام نمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

۳ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه |

جمعی از نمایندگان - ختم جلسه

هاشمی - بنده پیشنهاد میکنم جلسه بعنوان تنفس

تعمیل شود و عصر تشکیل شود

جمعی از نمایندگان (با همهمه) - سه شنبه

ملک مدنی - بعقیده بنده این لایحه یکی از لوابح

مهمی است که بهمان اندازه که لازم است خود را بگذرد بهمان